

YUKIO MİŞİMA Yıldız

*Geleceği düşünmek
bana esasen
anlamsız, fanteziden
ibaret geliyor. Kirli
işlerden elini eteğini
çekmiş yakuzalar
gibi, ben de çoktandır
o dünyadan kopardım
kendimi. Artık gelecek
hayalleri kurmama
gerek yok.*

ÇEVİRİ: VANER ALPER

YUKIO MIŞİMA
YILDIZ

Can Modern
Kısa Modern / 14

Yıldız, Yukio Mişima

Japonca aslından çeviren: Vaner Alper

Star

İlk baskı (bu kitapta kaynak alınan basım): Shinchōsha, 1961.

© 1961, Yukio Mishima vârisleri

© 2020, Can Sanat Yayınları A.Ş.

Bu eserin Türkçe yayın hakları The Wylie Agency (UK) Ltd.
aracılığıyla alınmıştır.

Tüm hakları saklıdır. Tanıtım için yapılacak kısa alıntılar dışında
yayıncının yazılı izni olmaksızın hiçbir yolla çoğaltılamaz.

1. basım: Nisan 2020, İstanbul

Bu kitabın 1. baskısı 3 000 adet yapılmıştır.

Dizi editörü: Emrah Serdan

Editör: Şirin Etik

Düzeltili: Aylin Samancı Elmasdağ

Mizanpaj: Bahar Kuru Yerek

Kapak tasarımı: Utku Lomlu / Lom Creative (www.lom.com.tr)

Baskı ve cilt:

Türkmenler Matbaacılık Reklam San. ve Tic. Ltd. Şti.

Maltepe Mah. Gümüşsuyu Cad. No: 16-18

Topkapı, İstanbul

Sertifika No: 43087

ISBN 978-975-07-4307-8

CAN SANAT YAYINLARI

YAPIM VE DAĞITIM TİCARET VE SANAYİ A.Ş.

Hayriye Caddesi No: 2, 34430 Galatasaray, İstanbul

Telefon: (0212) 252 56 75 / 252 59 88 / 252 59 89 Faks: (0212) 252 72 33

canyayinlari.com/9789750743078

yayinevi@canyayinlari.com

Sertifika No: 43514

YUKIO MIŞİMA

YILDIZ

Uzun öykü

Japonca aslından çeviren: Vaner Alper

♥can

Yukio Mişima'nın

Can Yayınları'ndaki diğer kitapları:

Bahar Karları / Bereket Denizi 1, 1992

Kaçak Atlar / Bereket Denizi 2, 1993

Şafak Tapınağı / Bereket Denizi 3, 1994

Meleğin Çürüyüşü / Bereket Denizi 4, 1994

Bir Maskenin İtirafı, 2010

Yaz Ortasında Ölüm, 2011

Denizi Yitiren Denizci, 2013

Dalgaların Sesi, 2014

Altın Köşk Tapınağı, 2017

Aşka Susamış, 2019

YUKİO MİŞİMA, 1925 yılında Tokyo'da dünyaya geldi. Tokyo Üniversitesi'nde okudu. İlk öyküsünü öğrencilik yıllarında kaleme aldı. Savaş sonrasında hızla değişen Japon kültürü ve toplumu, Mişima'nın tüm eserlerini ve yaşamını doğrudan etkilemiştir. 1948 yılında yayımlanan *Bir Maskenin İtirafı*'nda oldukça tabu bir konuyu, tutucu toplum içinde gizlenen eşcinselliği kaleme aldı. Japon geleneklerine kökten bağlı olan Mişima, *bushido* adlı samuray disiplinini benimseyerek yaşadı. Japonya'nın 20. yüzyılını ele aldığı epik dörtlemesi *Bereket Denizi*'nin son cildini yayımcısına teslim ettiği gün, 25 Kasım 1970'te özel ordusu Tatenokai'yle bir askerî darbe girişiminde bulundu. Beklediği desteği görememesi üzerine geleneksel bir Japon intihar yöntemi olan *seppuku*'yla yaşamına son verdiği 45 yaşındaydı. Mişima günümüzde Japon edebiyatının en önemli yazarlarından biri kabul edilmektedir.

VANER ALPER, bilgisayar mühendisliği ve mütercim tercümanlık okudu. Türkiye'nin ilk diplomalı Japonca tercümanı ve Japoncadan Türkçeye doğrudan çevrilen ilk edebiyat eserinin (*Örümcek Ağı*, 1990) çevirmenidir. 20. yüzyıl Japon şairleri Hiroşi Osada, Çoku Kanai, Hakişü Kitahara, Takuboku İşikava, Kenci Miyazava, Kōtarō Takamura, Şuntarō Tanikava'dan şiirler çevirmiştir. Halen Japonya'da moda sektöründe danışmandır. Aynı zamanda internet üzerinden Japonca-Türkçe görsel sözlük yayımlamakta ve Love Turkey kültür ve sanat sitesinde çağdaş Türk sanatçıları Japonya'ya tanıtmaya devam etmektedir.

1

Asistanımın uzattığı aynadan, film setini bir parça olsun görebilmek için doluşan kalabalığa baktım.

Yerlerinde durmuyorlardı. Bütün ağırlıklarıyla halatlara abanıyor, bana biraz olsun yaklaşabilmek için ellerini uzatıyor, dikkatimi çekebilmek için bağırp gülüşüyorlardı.

Yalnızca kızlar değil, genç erkekler de vardı. Mayıs ayının bu güneşli öğle vakti, okulu ya da işi kırıp kaçmışlardı, üstelik kime baksam benim tasarladığım üniformayı giyip gelmişti! Bu hallerini bana göstererek mutlu oluyorlardı. Frapan bir kurdelesini olan hasır şapka; göğsü sınıksız saran dikine çizgili, kısa kollu gömlek (bunun apoletleri de var); açık üç düğme ve göğsün ortasında parlayan kolye; önüyle arkası birbirinden ayırt edilemeyecek şekilde kalçada herhangi bir kıvrım ya da çıkıntı bulunmayan, dar paçalı bir pantolon ve simsiyah çoraplar... Bunların hepsi kendi

tasarladığım ve moda haline getirdiğim giysiler! Bu gençler benimle hemen hemen aynı yaşlarda, gepegenç ve dipdiriler. Yoksulluktan ve can sıkıntısından ne yapacaklarını bilemiyor, mahkûm edildikleri önüne geçilmez ihtiyaç fazlası enerjileriyle caca satıyorlar.

Onların olmak istedikleri şey, örnek aldıkları “kalıp” benim. Hep bunları düşündüğümünden asistanımın uzattığı aynadan onları seyretmeyi alışkanlık edindim. Aynaya yansıyan görüntü sağlıklı bir gencin yüzü fakat bunların hepsi yüzümdeki ağır makyaj sayesinde. Yüzümde son zamanlarda yağ lekeleri sırtmaya başladığından biraz pudra sürüyorum. Ancak beyaz fondötenimin altında, pudra sürmesem de parlaklığını yitirmiş, pudra gibi bir ten olduğunun da farkındayım. Kemik yapım sağlam, bedenem de dayanıklıyım. Bununla birlikte artık eski günlerdeki gücüm kalmadı. Kalıp denen şey böyledir; defalarca döküm yapıp aynı şeyler üretildikten sonra birdenbire soğuyacak, yıpranacak ve tabii ki kuruyup gidecektir.

Ben yirmi üç yaşındayım, yapamayacağı şey yok dedikleri yaştayım. Ancak bu son altı ay boyunca aralıksız devam eden aşırı yorgunluk, sabahlara kadar çalışma temposu yüzünden gençliğimin kayıplara karıştığının da farkındayım.

Bu öngörüü tümüyle “gerçek dünya”dan edindim. Kendi dünyamdan değil. Geleceği düşünmek bana esasen anlamsız, fanteziden ibaret geliyor. Kirli işlerden elini eteğini çekmiş yakuzalar¹ gibi, ben de çoktandır o dünyadan

1. Japonya’da organize suç şebekelerine ve üyelerine verilen isim. (Y.N.)

kopardım kendimi. Artık gelecek hayalleri kurmama hiç gerek yok. Hayal kurmak, sinemanın o lanet olası adı kâğıt biletini alan seyircilerin hakkı, benim öyle bir hakkım yok.

“Yıldız olmak nasıl bir duygu acaba?”

Hayran toplantılarımda patates suratlı kızlar bana bunu sorar.

(Gariptir, bu hayran kulüpleri neden bu kadar çirkin kızla dolup taşar acaba? Bazen aralarında kötürümler bile oluyor. Denemek için dışarı çıkıp bunca çirkin kıızı bir araya getirmeye çalışsanız beceremezsiniz.) Demem o ki, insanlar kendi hayallerini diledikleri gibi anlatabiliyorlar fakat herkesin ulaşmak istediği o hayal kişinin kendisi olunca, bu hissi münasip bir biçimde anlatması kesinlikle mümkün değil.

“Şimdi hangi planı çekiyoruz?”

“Plan 6 galiba.”

Asistanım, kırmızı kurşunkalemle işaretlediği bir çekim planı gösteriyor.

Yönetmen Takahama, sahneyi çok ince ayrıntılı planlayanlardan. Bir önceki günden hazır ettiği içerikler dışında gelirken yolda saçma sapan bir şey –sokaktan çöp toplayanlar gibi– görür ve tutar bunu hemen sahneye ekler. Şimdi böyle dinlenebilmemin nedeni de bu, yolda savrulan bir kâğıt parçası bir türlü istediği gibi sanatsal yuvarlanmadığı için sıkıntılı.

“Bu lanet kâğıt parçası bile benden daha iyi yuvarlanıyor!”

Bu arada plan 6’daki repliğimi içimden birkaç kez tekrar ediyorum. Aynaya bakarak yapıyorum bunları. Ameri-

kan göz damlası sayesinde, uykusuzluğun izlerinin okunduğu gözlerim açılıyor, temiz ve keskin bir görüntüye kavuşuyor, tam da genç bir yakuzanın seviyesiz nihilizmiyle uyum içinde.

“Sokakta imza almak yasak, lütfen!”

Yardımcı yönetmen, kendisini iten kalabalığa bağıryordu.

Aralardan bir kız, “Kasma o kadar ya!” diye cevap verince gülüşmeler oldu.

Aynamın bir köşesinden gördüğüm, ellerinde salladıkları imza defterlerinin beyaz sayfaları mayıs güneşinde parlamaktaydı.

Bir gölge belirdi, aynada yüzümden arta kalan boşluk her zaman biraz hüzünlü bakan asistanım Kayo Ohta'nın yüzüyle doldu. Her gün makyaj çantamla sandalyemi taşıyarak yanımda dolanan bu kadın otuzlarında var yok ama en az kırk yaşında gösteriyor. Dağınık topuzu, özensiz üstü başı, gümüş kaplama iki ön dişle, her türlü ahmaklığı büyük bir meziyetle taşıyan, laftan anlamamayı kendisine övünç kaynağı eden Kayo hem suç ortağım hem de bütün bu kandırmaca içindeki yoldaşım. Doğrusunu söylemek gerekirse, bence oyunculukta benden çok daha üstün.

Kayo'nun gümüş dişleri benim için mehtaptır, aydır. Karanlıkta gülünce, dişleri de yeni doğan ay gibi parlar. Arada bir elimi uzatır yoklarım onları, sahte ay olduğunu anlar rahatlarım.

Aya hiç dokunmadım ama dokunsam da Kayo'nun dişlerine dokunduğumdaki gibi hissedeceğimi bilirim. Bel-

ki de Kayo'nun gümüş dişi gerçekten ayın bir parçası olabilir ama ne olursa olsun ben onun sahte ay olarak kalmasını istiyorum.

“Alay etme gümüş dişlerimle! Her şeyi onlara borçluyum. Bunları gördükten sonra kim beni öpmek ister ki?”

Kayo kendi sefilliğiyle övünen bir ifadeyle abartarak böyle dedi. Buna rağmen Kayo çirkin olduğum için emniyetteyim dememiştir asla.

Kayo'nun bana karşı duyduğu güven inanılmaz boyutta. Beni cinsel açıktan kurtaran da o oldu. Bir akşam, gece çekimlerimi tamamlayıp eve dönmüştüm; yönetmenin hakaret dolu azarlarını hatırlayarak yatağa oturup ağladığımda Kayo yanıma gelip beni teselli etmişti. Benimle birlikte ağlamış, sonra omuzlarımdan başlayarak her yanıma ovmaya başlamıştı; bir de baktım birlikte yatmışız o gece.

Bugünlerde yatmak için artık öyle aşırı duygusal nedenlere ihtiyacımız yok. Aynı şeylere gülüyoruz, çevremizde olan bitenleri hor görmekten, onları arkalarından bıçaklamaktan zevk alıp coşuyoruz. Kayo yine de masajlarına devam ediyor.

“İşte bu Yutaka Mizuno'nun incik kemiği!” diye erotik bir ağızla konuşuyor.

Zaman zaman bana kendi bulduğu, “küçük beyaz zambak gıncası” lakabıyla hitap ederek dalga geçiyor. Bir başkası benimle böyle alay etse, o namussuzu oracıkta öldürürüm ama Kayo alay etmiş, etmemiş umurumda değil. Ona kalırsa, ilişkideki güvensizliğimin nedeni de “küçük beyaz zambak gıncası” oluşmuş. Doğrusu, tümüyle yanlış da değil.

Rikio gençliğinin baharında bir oyuncu. Ünlü olmaktan ve ona mektuplar gönderen, uzaktan adını haykıran hayranları olmasından görünüşte çok memnun. Kamera karşısında bir süreliğine bir başkasına dönüşen Rikio, setten uzaklaştığındaysa bir yıldız olmanın ne demek olduğunu sorgulamaya ve absürd, yüzeysel varoluşuyla yüzleşmeye başlar. Yukio Mişima'nın bir yakuza filminde rol aldıktan sonra yazdığı *Yıldız*, Japon edebiyatının sıra dışı yazarından şöhreti ve yabancılaşmayı anlatan çarpıcı bir hikâye.

#japonmodernleri #şöhret #sinema #oyunculuk
#varoluş #yaşam #ölüm

canyayinlari.com | f | i | t | canyayinlari

uzun öykü

ISBN 978-975-07-4307-8

9 789750 743078